

 cooperaciocatalana.net

- *Commemoració a Srebrenica.
L'ACCD visita Bòsnia i Hercegovina*
- *Es crea el Comitè Català
d'Ajut Humanitari d'Emergència*
- *Augmentem els recursos de la
Cooperació Catalana.
Revisió del Pla Director 2003-2006*
- *Arcadi Oliveres, elegit
president del Consell
Català de Foment de la Pau*



Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament



**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**



Edita:

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
Secretaria de Cooperació Exterior
Departament de Governació i Administracions Públiques
Generalitat de Catalunya

Via Laietana, 14, 4a planta - 08003 Barcelona
Tel.: +34 935 676 400 - Fax: 935 676 407

A/e: premsa.cooperacioext.governacio-ap@gencat.net
www.cooperaciocatalana.net

Director de l'ACCD: David Minoves

Directora de Comunicació: Anna Salvador

Col·laboradors: Julián Artacho
Xavier Bartroli
Cristina Corredoira
Ivã Cunill
Xavi Martí
Lupe Moreno
Eva Vicens

Foto portada i pàg. 4: Siscu Parés

Disseny gràfic: Mayol Imatge i Promoció, SL

Impressió: Signes, Disseny i Comunicació, SL

Dipòsit legal: B-17309-2005

ISSN edició impresa: 1699-6763

ISSN edició digital: 1699-6771

cooperaciocatalana.net



EDITORIAL

SUMARI

- 2 Editorial
- 3 Breus i agenda d'activitats
- 4-5 Commemoració a Srebrenica.
Viatge de l'ACCD a BiH
- 6 Augmentem els recursos de la
Cooperació Catalana.
Revisió del Pla Director
2003-2006
- 7 Constitució oficial del CCAHE i
actuació a Malí i Níger
- 8 Entrevista a Arcadi Oliveres,
president del CCFP



La Plataforma Catalana per la Marxa Blanca ha tornat a posar la ciutat de Barcelona en el mapa de les mobilitzacions globals en la lluita contra la pobresa i per la reforma del sistema d'institucions internacionals. Malauradament, el pobre balanç de la cimera de caps d'estat i de govern de les Nacions Unides i la manca d'avenços respecte a l'assoliment dels Objectius del Mil·leni i les necessàries reformes del Consell de Seguretat han enfosquit encara més el panorama.

Avui, els països empobrits tornen cinc vegades més diners en concepte de pagament del deute extern del que reben en ajuda oficial al desenvolupament. I són els immigrants els que mitjançant les seves remeses han esdevingut els principals finançadors del desenvolupament dels seus propis països.

És en aquest marc on hem de situar el compromís que ha adquirit el Govern de Catalunya d'augmentar significativament el pressupost de cooperació per al 2006 fins a arribar al 0,4% dels recursos propis; uns recursos que també seran necessaris per incrementar el pressupost de la Generalitat en acció humanitària, atesa la magnitud dels desastres que els darrers mesos han proliferat en diversos indrets del món, com els produïts pels huracans Katrina als Estats Units i Stan a Guatemala i el Salvador, i el devastador terratrèmol del Caixmir.

Aquests desastres han posat al descobert les esquerdes socials que perduren en els països del que anomenem Primer Món i les conseqüències del creixement desordenat de moltes ciutats del Sud. Desastres mediàtics que no ens han de fer oblidar que avui persisteixen un bon nombre de crisis humanitàries de llarga durada que també necessiten la nostra atenció i la nostra solidaritat, com la que es viu a la zona del Sahel des de finals del 2004, o la que manté prop de 180.000 sahrauís en territori algerià des de fa més de trenta anys.

Per aquesta raó és especialment oportuna l'aprovació i constitució del Comitè Català d'Ajuda Humanitària i d'Emergència, un organisme que ha de coordinar les actuacions de les diferents administracions públiques amb les ONG d'acció humanitària.

David Minoves i Lluçia

Director de l'Agència Catalana de
Cooperació al Desenvolupament



Manifestació Sahrauí

El 24 de juliol es va celebrar un any més a Barcelona una manifestació per reivindicar el Dret de l'Autodeterminació i Independència del Poble Sahrauí. Aquest 2005, la mobilització va tenir un valor afegit després dels greus esdeveniments que estan tenint lloc als territoris ocupats del Sàhara Occidental i la repressió contra la població civil. A la manifestació, que va recórrer els carrers de Barcelona sota el lema "Amb 30 anys n'hi ha prou. Llibertat i Justícia per al Poble sahrauí", es va demanar a la Comunitat Internacional i al Govern Espanyol que condemnessin la repressió de les forces d'ocupació marroquí; que es comprometessin perquè s'obri el territori a polítics, societat civil i ONG, i la immediata aplicació del Pla de Pau per a la Lliure Autodeterminació del Sàhara Occidental. El Sàhara està considerat prioritari per la cooperació catalana i recentment es va signar un conveni de col·laboració amb el Front Polisario per valor de 500.000 euros per tal d'impulsar polítiques de cooperació i d'assistència humanitària que millorin les condicions de vida de la població sahrauí refugiada a Tindouf. El director de l'ACCD, David Minoves, va ser una de les personalitats que van encapçalat aquesta manifestació.

25è aniversari de la Cruzada Nacional de Alfabetització a Nicaragua

El 23 d'agost d'enguany es va commemorar el XXVè aniversari de la *Cruzada Nacional de Alfabetitzación* (CNA) a Nicaragua. Aquesta creuada va aglutinar els esforços de milers d'estudiants, voluntaris i brigadistes d'arreu del món per tal d'eradicar l'analfabetisme del país centramericà. Aquesta fita va merèixer el reconeixement de la UNESCO, amb l'atorgament del premi a l'educació. En aquells primers grups de voluntaris també van participar brigadistes de Catalunya, com el professor José M. Valverde; brigadistes als que ara, 25 anys després se'ls va retre un homenatge a Niquinohomo, la ciutat natal d'Augusto César Sandino i bressol d'aquesta campanya nacional es va desvetllar una placa en el seu record.

Curs per a observadors electorals

L'ACCD ha obert una línia de construcció de pau en què s'inclouen, entre d'altres, actuacions de suport a processos de consolidació democràtica i participació en missions d'observació electoral.

Per això, l'ACCD i el Centre d'Estudis Internacionals (CEI) de la Universitat de Barcelona, en col·laboració amb l'Oficina de Drets Humans del MAEC, van organitzar la primera edició del Curs de capacitació per a observadors electorals internacionals de curta durada, que es va fer a Barcelona els dies 6 i 7 d'octubre. L'objectiu general del curs és formar futurs candidats per a missions internacionals d'observació electoral en els principis i funcionament dels processos d'observació electoral internacional.

L'ACCD participa en el Congrés Mundial Amazic



El Congrés Mundial Amazic (una ONG internacional que agrupa un centenar d'associacions culturals amaziques del nord d'Àfrica, Europa i Amèrica) es va reunir del 5 al 7 d'agost per celebrar el IV Congrés General. És la primera vegada que aquesta trobada es du a terme en un país de la ribera sud de la Mediterrània, origen de la cultura amaziga. El Congrés es va organitzar en diverses comissions de treball: resistències i lluites dels amazics, organització i finances, cultura, llengua, informació i comunicació, i estratègies i relacions internacionals.

Una delegació de l'ACCD va assistir al Congrés i es va reunir amb representants de les diferents comunitats amaziques presents. El director de l'ACCD, David Minoves, va reiterar durant el seu discurs davant el ple del Congrés el compromís del Govern de la Generalitat de Catalunya de promocionar la cultura i la llengua amaziques. En aquest sentit, es van comprometre a crear un observatori de recerca, informació i documentació a Catalunya de cultura amazic.

D'altra banda, l'ACCD va participar en el finançament del Congrés amb una subvenció de 12.000 euros per a les despeses de l'organització.



Música, dansa i solidaritat al Palau Robert

El Palau Robert ha estat un any més l'escenari d'una programació de música, dansa i cinema dins els cicles "Concerts 2004-2005" i "Les nits d'estiu"; uns cicles també solidaris que, d'acord amb propostes concretes de l'ACCD, destinen la seva recaptació a l'execució de projectes de cooperació al desenvolupament. Enguany s'han aconseguit més de 7.600 euros, que es destinaran íntegrament a l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR) per tal que homes i dones d'Angola, desplaçats i refugiats en estats veïns a causa de la guerra civil puguin retornar a la seva terra natal.

Durant el curs 2005-2006 i tot el juliol de 2006, el Palau Robert organitzarà nous cicles musicals, la recaptació dels quals es destinarà a Metges sense Fronteres per a una acció de millora de les condicions sanitàries al Sudan.

AGENDA

"20 anys d'agermanaments amb Nicaragua"

A Catalunya existeix una llarga tradició d'agermanaments amb municipis de Nicaragua. Ja a principis dels anys 80, diversos municipis catalans van començar a establir relacions d'agermanament amb poblacions d'aquest país. En motiu de socialitzar i intercanviar experiències sobre aquest procés, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, en col·laboració amb l'ACCD, han organitzat les jornades "20 anys d'agermanament amb Nicaragua" per al 4 de novembre al Casal Cívic de Molins de Rei. David Minoves, director de l'ACCD, Teo Romero, president del FCCD, i Ivan Arcas, alcalde de Molins de Rei, inauguraran les jornades a les 10h del matí.

Commemoració a Srebrenica



L'ACCD visita Bòsnia i Hercegovina

L'11 de juliol de 1995, a les acaballes de la guerra que va devastar Bòsnia i Hercegovina a mitjans de la dècada passada, vora de vuit mil persones, entre homes i nens, van ser assassinats a Srebrenica per les milícies serbobosnianes, un dels pitjors crims comesos a Europa des de la Segona Guerra Mundial.

Amb la voluntat de participar en els actes de commemoració del desè aniversari d'aquestes matances, una delegació de l'ACCD, encapçalada pel seu director, David Minoves, va fer una viatge a Bòsnia i Hercegovina entre el 9 i el 13 de juliol. El viatge també com a objectius visitar els projectes de cooperació que reben el suport de l'ACCD i identificar possibles accions per desenvolupar conjuntament amb institucions i administracions locals.

En els actes de commemoració de Srebrenica, on es va celebrar el funeral i enterrament de 610 cadàvers recentment identificats d'aquella matança, van ser-hi presents diverses delegacions internacionals d'alt rang, com ara Sulejman Tihic (president de Bòsnia i Hercegovina), Jack Straw (ministre d'Afers Estrangers de la Gran Bretanya i en representació de la presidència britànica de la UE) i Paul Wolfowitz (president del Banc Mundial), entre d'altres. David Minoves, en nom de la Generalitat de Catalunya, va fer una ofrena d'una corona de flors.

D'altra banda, tal com ja s'estableix al Pla anual de 2005, aquest viatge es plantejava també amb un caràcter prospectiu per definir un marc estratègic d'intervenció a Bòsnia i Hercegovina. Les línies d'actuació

són la reconstrucció i la reconciliació postbèlica, així com l'enfortiment de la societat civil, les institucions democràtiques i el desenvolupament socioeconòmic.

En el marc d'aquesta cerca d'actors i d'accions per configurar l'estratègia d'actuació, es van mantenir trobades i reunions amb diferents personalitats, com ara el ministre de Refugiats i Desplaçats del cantó de Sarajevo, Hajrudin Ibrahimovic, i el cap de l'Oficina Regional de l'Alt Representant de Nacions Unides (OHR) a la zona sud, Anatoly Dimitriyevich Viktorov. Tots dos van expressar la importància de treballar per contribuir a crear les condicions econòmiques que afavoreixin el retorn dels refugiats i desplaçats, fet que no s'està produint amb l'abast desitjat.

La delegació també es va reunir amb les responsables de l'Oficina de l'Ombudsperson (defensor del poble) de la Federació de

BiH: Vera Jovanovic (serbobosniana) i Branka Raguz (croatobosniana). En aquestes reunions, a més d'explorar vies de col·laboració futures, es va fer un seguiment del projecte realitzat pel Síndic de Greuges de Catalunya, amb el suport de l'ACCD, que té com a objectiu potenciar l'ombudsperson com a agent impulsor de millores en l'Administració de justícia. En concret, l'acció fomenta la creació de vies de comunicació institucionalitzades i permanents entre les institucions de l'ombudsperson, la fiscalia i el poder judicial, així com entre altres institucions vinculades a la protecció de menors maltractats. L'ACCD col·laborarà amb el finançament de l'edició d'un llibre que inclogui una memòria amb la documentació de les actuacions d'aquesta institució al llarg dels seus 10 anys d'existència.

D'altra banda, al llarg del viatge es van visitar els projectes de cooperació que l'ACCD està finançant a Bòsnia i Hercegovina a través d'ONG catalanes. Un percentatge important d'aquests s'emmarquen en l'àmbit de la reconstrucció i el retorn dels refugiats i desplaçats. Així, es van visitar els projectes d'Acció Solidària IGMAN, Fundació Lleida Solidària i Grup d'Estudis Pedagògics a Hadizci, Gora i Sajvegovic, respectivament. En tots es van poder observar els avenços realitzats en la rehabilitació i construcció d'habitatges per a retornats, tot i que es va constatar el modest grau d'assoliment en aquest objectiu global, cosa que demana un replantejament de l'estratègia per part de la comunitat internacional i les administracions del país.

A més, es va visitar el centre Abrasevic de Mostar, un projecte coordinat per Recursos d'Animació Intercultural (RAI) per rehabilitar un espai cultural únic a la ciutat, emblema de la reconciliació entre les diferents comunitats després de la guerra. A Mostar també es va mantenir una trobada amb el president de l'Assemblea consistorial, Murad Coric, i el regidor d'Afers Socials, Bozzo Coric, que van mostrar la seva voluntat de donar suport al centre Abrasevic.



"David Minoves amb les Ombudsperson de la federació serbobosniana, Vera Jovanovic (a la seva dreta); i de la federació croatobosniana, Branka Raguz (a la seva esquerra)"

Augmentem els recursos de la Cooperació Catalana.

Revisió del Pla Director 2003 - 2006



Coincidint amb la meitat del període d'execució, es va presentar la revisió del Pla Director de Cooperació 2003- 2006 en comissió parlamentària. Una revisió que ha plantejat canvis en alguns dels objectius estratègics de la Cooperació Catalana i també en l'escenari econòmic i algunes directrius.

Pel que fa a la revisió dels objectius estratègics de desenvolupament, els principals canvis tenen a veure amb l'establiment d'una àrea de treball específica dedicada a la construcció de la pau i la prevenció de conflictes violents; a l'establiment d'una àrea de treball específica dedicada a promoure l'equitat entre dones i homes; i amb la simplificació del sistema de ponderacions, de manera que se substitueix l'assignació de percentatges de recursos per a cada objectiu de desenvolupament per una assignació per àrees de treball o agrupacions d'objectius.

En quant a l'Ajut Humanitari, prenen protagonisme dos nous instruments com ho és la creació del Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència i els convenis específics amb ONG i organitzacions especialitzades. Pel que fa als recursos de l'ajut humanitari, en la revisió es proposa destinar el 65% de l'ajut humanitari general i el 35% a l'ajut humanitari d'emergència

En la línia estratègica d'Educació i capacitats, s'estableixen productes i resultats addicionals en relació a la construcció de

la pau i la prevenció de conflictes violents i a l'equitat entre dones i homes.

Pel que fa a la revisió de l'escenari econòmic, l'increment de la partida destinada a cooperació al desenvolupament als pressupostos dels anys 2004 i 2005 per sobre d'allò previst al Pla director –resultat de l'aplicació dels acords constitutius del Pacte de Govern (Acord del Tinell)– exigeixen una revisió a l'alça important de l'escenari econòmic del Pla director per aquests dos anys, passant de la previsió inicial de 28,5 milions d'euros (l'any 2004) a una revisió a l'alça de 30,5 milions d'euros. I d'una previsió inicial per a l'any 2005 de 31,6 milions d'euros a una revisió a l'alça de 41,1 milions d'euros.

En total, el govern de Catalunya destina aquest mateix any un 0,29% dels tributs propis de l'Ajuda Oficial al Desenvolupament. Així mateix, el 2006 es mantindrà la tendència de creixement per tal d'arribar a assolir, en l'esmentat exercici, un percentatge del 0,4% dels tributs propis.

Finalment, el document presentat també aborda una revisió dels percentatges de recursos a destinar a les tres grans línies estratègiques d'intervenció (Desenvolupament, Ajut Humanitari i Educació i Capacitats) i, a petició del Parlament, s'incorporen al Pla director quatre països o territoris prioritars per raó de conflicte: Colòmbia, Palestina, Sàhara Occidental i Bòsnia i Hercegovina.

Revisió a l'alça derivada de l'increment exponencial del pressupost

Escenari econòmic del Pla Director ()	2004		2005		2006	
	Previsió inicial	Revisió a l'alça	Previsió inicial	Revisió a l'alça	Previsió inicial	Revisió a l'alça
ACCD	16.919.229,98	18.998.088,57	19.419.229,98	28.974.630,00	21.419.729,98	44.015.500

El Govern aprova la constitució del CCAHE

El 23 d'agost de 2005 el Govern va aprovar el Decret de constitució del Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència (CCAHE).

La Llei 26/2001, de cooperació al desenvolupament, preveu que l'ajut humanitari de la Generalitat s'ha de coordinar amb el dels altres donants i ha de ser coherent amb les prioritats i l'assignació de tasques establertes per la planificació estratègica de l'ajut global.

Així, el Pla director de Cooperació al Desenvolupament 2003-2006, estableix com a instrument per assolir aquest objectiu la constitució d'un protocol de coordinació dels esforços de les diverses administracions públiques i de la societat civil.

En conseqüència, la constitució del CCAHE té com a objectiu establir les bases per articular processos àgils i flexibles que permetin desplegar amb eficàcia i coordinació la solidaritat catalana davant de situacions d'emergència i facilitin les diverses iniciatives socials, tenint en compte la seva autonomia i, alhora, el principi de complementaritat.

L'ACCD manté el seu compromís de donar suport a les intervencions d'ajut humanitari, tal com ha anat fent al llarg del darrer any i mig, amb el Comitè provisional, en què ha donat resposta a les crisis del Marroc, Haití, República Dominicana, les Filipines, Indonèsia i el sud-est asiàtic.

El CCAHE està format per diverses vocalies, en les quals estan representats l'ACCD, la Secretaria de Cooperació Exterior, la Secretaria de Relacions Internacionals, el Departament de Salut, el Departament d'Interior, l'Ajuntament de Barcelona, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament (FCONGD), el Consell de Cooperació, representants del món local i d'ONG pels drets humans, representants de tres ONG d'ajut humanitari designades per la FCONGD i experts en funció de cada crisi a què es faci front.



L'ACCD respon a la crisi alimentària del Sahel

El Níger, el segon país del planeta amb un índex de desenvolupament humà (IDH) més baix, està patint la que possiblement és la pitjor crisi alimentària de la seva història. La plaga de llagostes del desert que des de finals del 2004 ha anat escombrant la zona del Sahel d'oest a est i l'escassetat de pluges en els darrers mesos ha estat una combinació letal per a un país i una regió amb problemes estructurals i una vulnerabilitat important pel que fa a la seguretat alimentària, cosa que genera una pobra producció agrícola i una escassetat de pastures per al bestiar. Tots aquests elements han provocat que, només al Níger, més de 2,5 milions de persones es trobin en situació d'extrema vulnerabilitat alimentària. A tall d'exemple, en les regions més afectades del sud del Níger (Maradi i Tahoua) la malnutrició aguda global és del 20%, i cal tenir present que l'OMS considera que la situació és crítica en superar-se el 10%. En aquest context, es fa necessari donar-hi una resposta immediata, sense oblidar intervencions posteriors a mitjà i llarg termini.

Amb la finalitat de respondre a aquesta greu crisi alimentària, el Comitè Català d'Ajut Humanitari d'Emergència (CCAHE) es va reunir el 21 de juliol per tal de valorar la situació i veure quines actuacions es podien desenvolupar des de Catalunya. El CCAHE va fer un estudi en què s'emfatitzava el factor regional d'aquesta crisi –a més del Níger estan afectats països veïns com ara Mauritània, Mali, Burkina Faso i el Txad– i la necessitat d'una resposta immediata. En la reunió es va decidir fer una convocatòria ad hoc per a projectes d'acció humanitària destinats a la població de Mali, el Níger, Burkina Faso, Mauritània i el Txad afectada per la crisi alimentària fruit de la plaga de llagostes del desert i de l'escassetat de pluges, amb una dotació de 190.000 euros, aportats per l'ACCD (150.000 euros) i l'Ajuntament de Barcelona (40.000 euros).

La convocatòria es va resoldre amb l'aprovació de quatre projectes presentats per Acció contra la Fam, Intermón-Oxfam, Món-3 i Save the Children. Els 190.000 euros totals es van distribuir de la manera següent: 113.000 euros al Níger, 65.000 euros a Burkina Faso i 12.000 euros a Mauritània.

“EN LA SOCIETAT CATALANA HI HA VOLUNTAT ANTIMILITARISTA”

Entrevista a Arcadi Oliveres, president de la Federació Catalana d'ONG per la Pau, de Justícia i Pau i del recentment creat Consell Català de Foment de la Pau (CCFP).



Què és el Consell Català de Foment de la Pau?

És un òrgan que s'ha creat per coordinar l'actuació de la Generalitat i d'altres administracions públiques en les actuacions de construcció i foment de la pau. És un òrgan que fa d'observatori per a la prevenció de conflictes violents i guerres i que emet informes sobre els programes que es duuguin a terme per tal d'eradicar la guerra i la violència entre pobles i entre persones.

A què respon la constitució del CCFP?

La creació d'aquest Consell dona resposta al que s'estableix a la Llei de foment de la pau, del 2003, on diu que el Govern de Catalunya, en un termini de cinc anys, ha de presentar al Parlament el projecte de creació d'un institut internacional per la pau o de l'estructura organitzativa més adequada per a la consecució de les finalitats de foment de la pau. El CCFP és, doncs, el resultat d'aquest compromís.

Qui forma part del Consell?

El Consell té una composició molt àmplia. Hem volgut que hi hagi representants de l'Administració, de les ONG, d'institucions, de consells i també alguns experts, per així poder establir un diàleg entre tots que garanteixi un millor resultat i la màxima eficàcia en les nostres actuacions.

Quines són les funcions concretes del CCFP?

El Consell ha de fer d'observatori de previsió de conflictes, ha d'assessorar sobre continguts i valors de la formació de professionals civils per la pau i respondre a les

demandes que facin els agents implicats en la construcció de pau, com, per exemple, el cas concret d'assessorament a les persones que han de participar en unes eleccions com a observadors electorals. Entre les funcions del Consell Català de Foment de la Pau també hi ha la d'informar i explicar al Govern i a les entitats que treballen per la pau quines són les accions que es volen dur a terme i els instruments que s'utilitzaran per fer-ho.

Quins seran els criteris d'avaluació i d'actuació?

Se celebraran dues reunions anuals en ple o en comissions especialitzades, a les quals caldrà sumar les reunions d'urgència que puguin anar sorgint. Ara per ara, estem estudiant i analitzant la situació actual per tal d'establir prioritats i decidir on hem de centrar els nostres recursos.

Quin és el paper de la societat civil en aquest Consell?

La societat civil està cada cop més sensibilitzada en temes de cultura de pau. Fa uns anys, durant la celebració de la Setmana de les Forces Armades, es va fer una manifestació en la qual van participar unes 20.000 persones. Se'n va fer una altra d'antimilitarista i el resultat va ser 50.000 persones. Crec, sincerament, que hi ha voluntat antimilitarista en la societat catalana. En situació de conflictes, la gent actua a favor de les accions humanitàries. I en aquest sentit, el CCFP també vol recollir i coordinar totes les iniciatives que dugui a terme el teixit social en l'àmbit de construcció de pau.